

Narod bez znanja,
jest narod bez budućnosti.

VJESNIK

Slogom rastu male stvari
a nesloga sve pokvari.

Mjesečni Casopis Narodnih I Medjunarodnih Dogodjaja.
Na Hrvatsko-Srbskom Jeziku.

Broj 1.

TRAVANJ 1946.

Cijena 6d.

PROGLAS

Braci i Sestre Jugoslaveni!

Mi Jugoslaveni u ovoj koloniji smo u dovoljnom broju, da nam nasa narodna dužnost i cast nalaze, kao i potreba savremenog doba, da ne izostane mo iza drugih naroda svijeta u kulturnom razvoju. Osobito, to od nas ocekuje nas narod u domovini.

Narod koji prednjaci u svom zdravom kulturnom shvaćanju na svijet i demokraciju, kako je to isti pokazao za vrijeme krvavi borba proti fasizmu, za svoju slobodu i slobodu svih miroljubivih naroda.

Nas narod u domovini nebi te zasluge dosego, da nije uz svoj borbeni front i svoj kulturni front razvijao i usavršivao.

Nas narodni i kulturni vodja i drug "Tito" je shvatio da bez razvitka na kulturnom polju, nema nam opstanka kao Slobodnoj Naciji!

Jos za vrijeme krvavih borba, nepismene se je u spiljama i sumana poducavalo pismenosti i usavršivalo u sveopćem znanju.

Pomozimo i mi kulturnom razvoju nase nacije i usavršivanju njenog Jedinstva, a to ce mo postici, samo ućenjem, medjusobnom suradnom i bratskim sporazumom.

Pokazimo, da mi prosti narod zelimo usavršivati nase znanje, da smo i mi sami moguci stvarati i usevati nasu slavensku vrlinu i narodnu kulturu i u ovim kalekim stranama svijeta.

Mi smo Slaveni na vjekove bili zavadjani od strane tudjina i vazda smo u tudjima imali vise povjerenja negoli u sami sebe i na potoke slavenske krvi se je prolijevalo na vjekove za tudjine, koji su nam dali, kao nagradu vjekovno robstvo.

I ako nezelimo, da nas val ljudskog progressa ne potisne u stranu i pregazi, mora mo se i mi probuditi iz tog sna i krenuti putem napredka i znanja a to ce mo postici jedino na taj nacin, ućenjem i sudjelovanjem u svakom kulturnom radu sami.

Nakana izdavanja ovog mjesecnog "Vjesnika," jest u glavnom ta: da se omoguci svakom pretplatniku, da u istom sam pise i izrazuje svoje zelje, koje budu imale pravi i iskreni

smisao, Jedinstva Jugoslavena kao i svih ostalih Slavena.

Takodjer, da se osokoli i upozna nasu omladinu, osobito onu, koja je rođena u N.Z. sa kulturom Slavenskih Naroda, tako da se isti ne otudju ju od svog naroda, kako se to premjeuje u dosta slucajeva danas, nepoznajuci historije svojih roditelja.

Nastoja ce mo da nasa djeca, zene i svak pise i izrazi svoju sposobnost.

Mi apeliramo na svakog, koji zeli slogu naseg Jugoslavenskog naroda, takodjer i ostalih Slavena u N.Z., da potpomognu ovaj casopis, jer jedino na taj nacin ce mo bolje razumjeti jedan drugoga i to ce mnogo doprinijeti nasem zajednickom radu.

NAMJERA I CILJ VJESNIKA

- (a) Neodvisni izvjestitelj od svim narodnim i medjunarodnim dogodjajima.
- (b) Potpomagati nase org; u N.Z., koje rade i stoje za jedinstvo Jugoslavena i ostalih Slavena.
- (c) Propagirati i podupirati svim mogucim srestvima Narodnu Federativnu Republiku Jugoslaviju i ujedinjeni front, sa Marsalom Titom na celu, medju nasim narodom i narodom N.Z.
- (d) Sprovoditi i potpomagati ko-oparaciju Svih Slavena u N.Z. i sirom svijeta, do konaenog federativnog ujedinjenja.
- (e) Nastaviti borbu protiv fasizma, narodnog i medjunarodnog i zagovarati potpunu demokraciju radnika — seljaka i svih dobronamjernih ljudi na zemlji.
- (g) Dobaviti i publicirati (po moguenosti) sto bolje izvjestaje o nasoj domovini i narodnom razvitku i napredku.
- (f) Omoguciti da "Vjesnik" bude izrazaj mase naseg naroda u N.Z., ne grupe ili pojedinaca, samo kad doticni je iskreni zagovaratelj Jedinstva Slavena.
- (h) Nastojati svim mogucim srestvima za potpuno ujedinjenje cjelokupnog naseg naroda u N.Z., koji stoji uz N.F.R. Jugoslaviju.

**"DO YOU REALISE, YOU OF THE
WESTERN POWERS . . . ?**

**A Yugoslav Poet Addresses Himself to His
Friends in Britain, America and Colonies**

In late May, two weeks after the Trieste (Trieste) question had crashed on the world's consciousness, the greatest living Slovenian poet, Oten Zhupanehieh — Grand Commander of the Legion of Honour, translator of Shakespeare, a friend of the British people — published an article prefaced "Something Is Rotten in Denmark" in the official organ of the Slovenian Liberation Front. He points out that in this "great world conflict the Slovenian people, albeit cut to shreds and enslaved, without hesitation joined those who fought for freedom, for self-determination of people, and for a harmonious co-operation of all positive forces of mankind. "Under the overall Yugoslav leadership of Marshal Tito, the Slovenian people—the smallest nation in Europe—organized their own army, mastered all forms of modern warfare and liberated all their territories had suffered for 25 years under the Italian Fascist yoke.

Trieste was liberated. The Slovenian-Italian Liberation Front started organizing the city administration, which was accepted by the members of both nationalities of this teeming Adriatic port city. Yugoslav troops maintained exemplary order. "And," says Oten Zhupanehieh, "one could not help believing that there was no obstacle on this happy road to a free development of cultural and material life. But no! Such a clear thought, such a straight road to a peaceful future, could be imagined only by the naive masses, by a naive small nation.

"Enlightened citizens of Trieste and the Slovenian people have no right to determine their fate; they have no right to enjoy fruits of the blood they had shed; they have no right to apply on their own territory the principles of democracy." This was the sudden command from the Western Powers. "Our victorious and beloved army will say good-bye to 8,000 comrades who fell in the final battles and proudly left Trieste to save the world from new bloodshed.

"And this has really happened! The people who were the first to join the Allies, after four years of superhuman sufferings, endured because of their loyalty to the Allies, are the first to receive, precisely from those Allies, an angry back-handed slap in the face as though

were worthless tramps, caught in somebody else's garden.

"Do you realise, you of the Western Powers, who did this to us—what this slap in the face has done you?

"Through all the horrors of these four years, the fury of the Fascist and Nazi hordes, in the dampness of stifling prisons, while watching the shooting of our best men, women, sons and daughters, the heaps of corpses in German camps, a brilliant hope glistened before us: 'The entire freedom-loving world is on our side.'

"And now, this bitter disappointment of deceived people! Do you really want to gamble away the beautiful and bright name of liberators and lose it in a dice game? Don't you realize, you diplomats of the West, that you are thus supporting those who persecuted the innocent, dragged them from one prison to another, left them to starve, tortured them, killed them with spades, gouged their eyes out, broke the bones of living persons, knocked their teeth out, violated daughters in front of their mothers and mothers in front of their daughters?

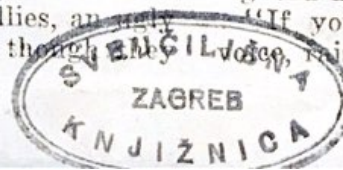
"None of this is invented. All of this we had to watch with our eyes; through all of this we had to live—all of this oppressed our souls.

"Because of this we have the right to ask you, nations of the West: What kind of future are you promising to us and to YOUR OWN SELVES, by prolonging this hell? How can you do it? HOW WILL FUTURE GENERATIONS JUDGE YOU, WHEN THE BOOK OF CURRENT HISTORY IS OPENED BEFORE THEM?

"My words are spoken against the wind. They will not reach the ears to which they are directed. Even if they reach them, perhaps those to whom they are specially addressed will laugh at them from their exalted positions of power. But it does not matter. . .

"I had good friends among the English. I still have them if they have survived this era of frequent deaths. Those are your scientists, writers, workers, and poets; your thinkers and dreamers. Yes, and dreamers. Dreams are necessary for those who cannot themselves reach the sphere of dreams — discoverers of new ideas, creators of a new world, the world of truth and justice, of freedom and creative life, which is so beautiful that it is worth living and dying for.

"If you friends of mine hear my distant voice, raise your voice of the offence given to

p 30
7947

mankind. During the last few years I have learned to know all the splendour of my people, their unconquerable courage, their readiness to endure even greater sufferings to reach the end which will surely give them the satisfaction for all the evils that they have endured.

“Hold steadfast, my people! For justice, for yourself and for your allies in Trieste, in Gorice and in Carinthia, everywhere, I know that you will endure and win, because your thought is clear and your road straight.”

This protest of the Slovenian poet has passed unnoticed in the press of Yugoslavia's Western Allies. I do not know whether it has reached the ears of Oton Zhupanchich's English friends, but I think it should be addressed to all democratic thinkers of the world.

Oton Zhupaneich was introduced to the American readers in the first chapter of Louis Adamie's book “My Native Land.” The appeal of this “lyrical poet, kin of Keats and Shelley, of Verhaeren and Veraine,” must not go unheeded. He speaks for the whole nation—a small but morally powerful, he speaks as a poet and dreamer whose dreams of “a world of truth and justice” enabled him to survive all the agonies of Fascist-Nazi rule. He and his people will win, must win, because their “thought is clear and their road straight.”

Yugoslav, mostly Slovenian forces, lost 8,000 men in the battles with Nazi Germans and Fascist Italians around and for Trieste during the few days immediately preceding V-E Day.

—From South-Slav Bulletin, U.S.A.

SIROM SVIJETA

Jugoslavija

Jugoslavija i Poljska su potpisali pakt prijateljstva i međusobne pomoci, protiv napadaca. Takodjer je slican pakt potpisan sa Cehoslovaecom.

Svjetska reakcija, osobito Eng. i S.D.A., gledaju na to sa krivim okom. Prijateljstvo i sloga Slavenkih naroda, njih u velike zabrinjuje, jer njihova zlonamjerna nakana izrabljivanja slavenkih naroda se priblizaje kraju. I zbog toga oni su podigli organiziranu hajku, protiv slavenkih naroda, kroz svoju stampanicu.

Drugi vazni dogodjaj se je dogodio, da je uhvacen narodni izdajica Draza Mihaelovic. I reakcionarni urednik “Auckland Herald,” ga veoma zali u svom uvodnom clanku od 26/3/46. Dakako imajući u vidu dalekoseznu politiku reakcije, kojoj bi Draza drage volje sluzio, kako je sluzio, Hitleru i Musolini, i za to ga ured; “Herald” zali.

Izgled je, da nece proci dugo vrijeme i da ce Draza, posjetiti svoje kolege Hitlera i Musolini i snivati snjima skupa vjeeni san i okajati svoja zlodjela, koja je pocinio prama svome narodu.

Novi Teror

Pod zastitom okupacionarnih vlasti u Trstu i Slovenackom primorju se sve vise i vise pojavljuje novi teror; i stari prijatelji Musolini nastoje svim silama, da poremete mir i pravedno rijesenje granica izmedje Italije i Jugoslavije. Dakako, da ovo podupiru i nase izdajice, koji se nalaze u Italiji i ostalim stranama svijeta.

Njihov rad nas podsjeća na rad R. Pasica iza prvog svjetskog rata, kad je isti bio veliki prijatelj sa talijanskim politicarom grofom Storza, koji i danas igra veoma veliku ulogu protiv pravedni zahtjeva Jugoslavije na Trst i Slovenasko primorje. Pasic je sa Storzom imao tajne sastanke i na taj nacin prodavao mu slovenacke zemlje, da bi svoje protunarodne planove mogao lakse ostvariti i lakse uvesti Veliko — Srbsku hegemoniju Beogradske carsije. Takov stav danas zauzimaju Jugoslavenki izdajice u inostranstvu i reakcija, koja se kupi oko bivseg kralja Petra uz pomoc sami talijanskih fasista i ostale reakcije svijeta. Pokusavaju prouzrociti nemire u Trstu da bi iste iskoristili u svoj zlonamjerni plan.

Vijesti koje nam stizu u privatim pismima i,t,d. iz domovine, pokazuju veliko odusevljenje, koje vlada medju nasim narodom u nasoj slobodnoj domovini Jugoslaviji. Premda je Jugoslavija bila porusena vise nego i jedna druga mala drzava u Evropi, njen narod radi na popravku, istom onakovom energijom kako se je borio za svoju slobodu i mi moremo biti ponosni, da smo sinovi one zemlje.

Sovjetski Savez

Jedna od onih zemalja, koja je bila najvise porusena od fasistickih horda, je vec ukinula racionalnu diobu hrane, to je samo jedan dokaz od tisuca ostalih koliko je socijalisticki poredak napredniji od kapitalizma i kojim brzim tempom moze da podje jedna drzava, gdje nema zapreka private svojine; gdje jedan radi za sve i svi za jednoga.

Drugi vazni događaj, osobito za slavensko jedinstvo, jest posjeta Jugoslavenski omladina i omladinki braći u Sovjetskom Savezu, gdje su među ostalim gradovima posjetili i Staligrad, tu grobnicu fasistički tirana iz svih narodnosti Evrope. Samo je necasno kad promisliš, da kosturi ovih ljudi-zivotinja moraju na vjekovo ostati u toj svetoj zemlji socijalizma koja je spasila covjecnstvo od robstva fasizma.

Vidi se na licu Jugoslavenski posjetioca, da se osjećaju bratski kod ravnopravne brace, koji su mnogo jaci i veci i sa tim smo vise osigurani za nasu zajednicku bolju buduenost.

Takodjer su završeni i izbori na kojim su gradjani S. Saveza devedeset i devet po sto sudjelovali, sto znaci, da narod S. Saveza budno prati i odobrava rad i vodstvo komunisticke stranke i da gradjani S. Saveza imaju potpuno povjerenje u komunistickoj stranci koja ce ih i u buduce predvoditi k pobjedi na rekonstrukcije zemlje, pod vodstvom Josipa Stalina.

Drustvo Za Prijateljsko Zblizenje Sa Sovjet-skim Savezom

Koji uspješno radi, sirom N.Z. propagvijauci o radu S. Savezu i pobijanjem raznih lazi, koje se sve vise umnozavaju u kapitalistickoj stampi, zaslužno je svake potpore i svaki napredni mislioc bi morao potpomagati i postati članom ove organizacije.

Pod vjestim rukovostom njenog presjednika Prof. W. Eyre, Auckland orgranak je prikazao, dva kratka filma u W.E.A. na 2/4/o.g.

"The Nine Hundred i Star and the Sand," takodjer Prof. W. Eyre je u kratko raztumacio vaznost ovih filma i "pravoj demokraciji" koja se sprovodi na slobodnoj volji Jugoslavenskih naroda, pa bilo to u samom ratu ili zbjegu. Ovu novu pojavu, koju reakcionarna stampa zeli iskriviti, nazivajuci Jugoslaviju "Police State," je veoma vazno proucavati, jer ova pojava u jednoj maloj; drzavi, kao što je Jugoslavija je od velike vaznosti za ostali svijet, kazao je govornik.

Sjedinjene Drzave Amerike

Nakom smrti F. D. Rosvelta polici S.D.A. sve vise i vise se odalecuje od umjerene demokratske linije, koju je isti bio uspio podrzavati, dok je zivio. Reakcija kapitalistickog monopola uspijeva, da potiskuje sve progresivne licnosti sa visih drzavnih polozaia i stalno se moze kazati, da je politika S.D.A., brzim tempom skrenula na desno. Osobito se to opaza u stavu kojeg se zauzima proti Sovjetskog Sa-

veza i ostalim slavenskim drzavama, na svim medjunarodnim konferencijama.

Ova reakcija se je razvikala, preko svoje lazne stampe Hearsta, Pattersona, McCormica i ostalih, o "Ruskom imperijalizmu i diktaturi." A zaboravilo se je od zemljama, koje su S.D.A. prisvoljile u ovom ratu, kao Iceland, Greenland i sve otoke pacifika, u svojoj nakani, da prosire svoje granice i skuće ostale narode pod robstvo svoga kapitala, kojeg su oni natrpali, dok su se ostali narodi borili za slobodu pod robstvom fasistickog tiranstva.

Velika Britanija

Njeni politicari, pa bilo to iz skrajne desnice ili ljevicari pokusavaju, da sprjece raspad ove imperije, osobito je njen minister vanjskih posala E. Bevin nastojao da uvjeri S.D.A. kao i Churchil da je to od velike vaznosti za uzucvanje "zapadne civilizacije i demokracije," opstanak britanskog kapitalistickog — imperijalizma. Drzanje gospodina E. Bevina na svim konferencijama O.U.N. i njegova dvolicnost u pogledu Greke i Indonisiije, gdje se narodu nameće, tako zvana sloboda britanske demokracije, sa bajonetama i bombama; to bi bio dovoljan dokaz koliko povjerenje se moze imati u socijal — demokratske stranke, ovog tipa.

Osobito nama slavenima ovo bi moralo sluziti za opomenu, kao buduci vodice, sto moremo ocekivati od ovih social — demokrata. Sjetimo se Njemacke, Italije i McDonalda u Velikoj Britaniji, gdje su vladali socijal-demokrati iza prosllog rata i doci ce mo do uvjerenja, da je njihova mlitava i oportunisticka polici dovela fasizam na vlast, a mnogi od njih su postali suradnici istog.

E. Bevin u svome govoru od 30/3/46, medju ostalim kaze, da "Rusija treba da napusti politiku imperijalizma 19 stoljeca." Dali bi u istinu iskren covjek ovo mogao reci, kad se promisli na kojoj bazi je osnovan imperijalizam velike britanije.

Moramo se uvjeriti, da vecina britanskog radnistva misli kao i gosp; E. Bevin, to me je dokaz, kad su narodni poslanici socijal-demokratske stranke (Labour Parti) na svom zasjedanju, potpuno odobrili stav kojeg isti zauzima u svim medjunarodnim pitanjima, osobito njegovom stavu, proti Sovjetskog Saveza, samo sest od prisutnih su se protivili tom stavu.

Spanjolska

Taj narod nikad nije imao zgode, da se nauziva slobode. Katolicka crkva, koja je u glavnom vladala na stoljeca u ovoj zeljmi,

direktno ili preko svojih agenata, je vazda na sve moderne nacine nastojala da zaustavi ljudski progres, pa bilo to milom ili silom. Zemlja u kojoj katolička crkva posjeduje jednu trećinu zemljišta i ostalih nekretnina u državi je na taj način držala španjolski narod u vječnom robstvu i neznanju.

Danas španjolski narod pati pod pritiskom tog pozivljenog fasizma poduprt katoličkom crkvom i vaticanom, tim sredistem vjekovječne smutnje proti slobodnim narodima.

Nemoguće je shvatiti danasnje patnje progresivnih ljudi i žena španjolske. U Frankovim koncentriranim logorima i prahistoričkim tavnica radjaju se djeca. Djeca, koja ne znaju što je to ljudska sloboda i kakov je život normalnog djeteta, na svježem zraku, slobodne majke prirode. Uzgojeni pod disciplinom i bicem u samostanima i logorima, na ovaj način će postati pioneri, mraka, sile fasizma i zlučice onima, koji su upropastili ljudski rod; proti želje njihovih vlastitih roditelja.

I znajući sve ovo gosp. E. Bevin nam kaže, da se ne zeli mijesati u unatarnje stvari španjolskog naroda. Isti stav je i S.D.A. u tom pogledu i sva nastojanja Francuske, Sovjetskog Saveza i ostalih progresivnih država za unistenje fasizma osobito u španji, ostaje neriješeno.

Isti stav je zauzimao i Chamberline, kad je prodavao oružje Hitleru i Franku ali kad je bilo o prodaji Češke zemlje Nazi razbojnicima, onda je to bilo opravdano snjegovog gledista. Izgleda, da politika E. Bevin slijedi istim stopama i gradi fasizam u španiji, koji će jednog dana poremetiti svjetski mir sa pomoću ostalih svojih pristasa sirom svijeta.

Fasizam u španjolskoj mora biti unisten i sloboda zajamčena španjolskom narodu. Tome moramo i mi pomoći na sve razne načine, koji su nam na raspoloženje, akoli ne želimo, da mi i naša djeca opet ne osjetimo sve strahote trećeg svjetskog rata.

Samo ljudi uzeg shvaćanja i ličnih interesa, mogu imati optimističke poglede, kad se trezveno prosudi sva djela svjetske reakcije i fasizma, danas u svijetu; Španjolska, Grčka, Portugalska i Argentina.

Fasizam je privremeno pobijedjen na bojništvu ali na političkom polju se je povukao u svoju jazbinu, kao ranjena zvijer i čeka zgodu za novi napad. U tom će mu mnogo pomoći socijalna demokracija, kao i u prošlosti (akoli ne izmijeni svoj stav) sa svojom oportunističkom politikom. Fasizam i tako zvana demokracija, zapadnog tipa, su izrasli u jednom vrtu kapitalističkog-poredka i tesko im se je rastati.

VAPAJ GLADNE DJECE U JUGOSLVIJI MORA I NAS OVDJE DIRNUTI U SRCE

Iz domovine naših otaca stizu potresne vijesti o gladovanju i umiranju djece. Čujte sto očevici pišu o tome:

Hubert Harrison, dopisnik engleske novinske agencije piše iz Jugoslavije:

Djeca Jugoslavije trebaju presnu pomoć saveznika. Mnoga djeca su pomrla za vrijeme rata. Ona koja su ostala predstavljaju samilostan prizor. Ona imaju postarana, naborana lica i zgrebene, skoro neljudski iskrivljene ruke i noge."

Henry Shapiro, dopisnik United Press u Beogradu, piše:

"U udaljenim predjelima susica i pomor djece kritično rastu. U gladujućim predjelima žene su jednostavno prestale radjati. Narod žnade da će mnogi umrijeti ove zime."

UNRRA Buletin, opisujući stanje u Rogatica bolnici, piše:

"Skoro sva djeca pate od kožne bolesti, koja se duguje nestašici sapuna. Oko polovicu djece ima nadute trbuhe, a ta bolest dolazi od glada. Većina djece pati od grize, a stanoviti

broj i od krvave grize. Egavost (iskrivljene kosti) je obična pojava, a susica je tako proširena, da je još nisu ni počeli liječiti na zemaljskom opsegu."

Malcolm MacEwen, londonski dopisnik u Jugoslaviji, opisujući povratak izbjegle djece u pristaniste Crvenog Kriza, piše:

"Ogromna većina djece je mrsava, odjevena u prljave krpe, koje se jedva drže zajedno i poplavljena usima. Mnoga od njih kroz dvije godine nisu ni vidjela sapuna. Djeca su živjela u spiljama i sumama, jer su sela bila porušena. Nekoja djeca su iznakazena od glada, bolesti i sakatosti. Mnoga djeca izgledaju kao kostur. Imaju velike naduhnutu trbuhe, a dojenčad izgledaju kao oderani zecici. Majke ih nisu mogle hraniti svojim mlijekom, jer su i one živjele skoro isključivo na korenju, a djeca nisu nikad okusila ni mlijeka ni mesa."

Tjedni Buletin UNRRA piše:

"Liječnički pregled 40 djece ispod pet godina u Sarajevu je pokazao, da sva pate od egavosti, a jedno od četvrtne egavosti. Tjelesni

razvoj djece je daleko ispod normalnog a sva pate od gljista; nekoja pokazuju gladnu oteklinu, koju prouzrokuje griza. UNRRA zdravstvenici javljaju da slicno stanje postoji i u drugim predjelima."

Casopis, Djeca u Okovima, pise:

"Djeca u Sabeu su oslijepila od nestasice potrebne hrane."

Dr. Singer, cim je stigao u Sarajevo i vidio djecu u bolnici pisao je pismo Medjunarodnon Savezu za Skrb Djece, u kojem veli:

"Jos nikad nisam vidio toliko egavosti jednog jutra koliko sam vidio juce. Mnoga djeca su donesena u bolnicu, koja su jednostavno umirala od glada; nista nego naduhnut trbuh, koza i kosti. Bolnica je prepuna da primi ikog izuzev one koji su akutno bolesni, a one koji su kronicno pregladnjeli mora se jednostavno pustiti da umru. U svih 6 mjeseci sto sam bio u Italiji i posjecivao djecje bolnice, nisam vidio toliko malnutricije, koliko sam vidio jedno jutro ovdje. Ja bi zelio da narod takodjer zna, i ako je u Bosni slabo, da ima predjela u Jugoslaviji, gdje je jos gore i gdje narod zive od lisca i trave, kao na primjer u Lici."

Alan Hall, dok je bio pomocni upravitelj UNRRA u Jugoslaviji, opisao je ovim rijecima napore jugoslavenske vlade, da pomogne narodu i njegovoj djeci:

"Clanovi jugoslavenske vlade izvadja ju ogromni organizacioni posao, koji iziskuje nase najvace divljenje i pohvalu. Oni rade odlucno i zivo tako da je zaista povlastica promatrati duh ovid ljudi. Vlada dijeli pomoc sasma pravedno, bez obzira na politicko i vjersko glediste onih koji primaju pomoc."

Citajuci gore navedeni clanak, mozeli i JEDAN nas zemljak imati tako okruto necovjecje sree, da nebi doprinio za pomoc ovih djecjih zrtava u nasoj domovini.

Sve Slavenski Savez sada sprovodi kampanju, sa svim svojim ograncima u N.Z. za izgradnju bolnice na Jadranskoj obali za ovu sirocad. I ako nisi clan S.S.S., duznost ti je da postanes, akoli si daleko i osamnjen posalji pomoc preko "Vjesnika," J. Alach, 12 McColl St., Newmarket, Auckland, ili direktno na S.S.S.

VAZNO U POGLEDU SLANJA PAKETA JUGOSLAVIJU

Oznaka "Gift—Poklon" Zahtijevaju Jugoslavenske Carinske Vlasti, Jer Samo Poklonjeni Paketi (Dar) Su Oslobodjeni Uvozne Carine.

KATOLICKA CRKVA ZASTICUJE KRIMINALCE

"Universe" katolicka novina u svom izdanju pise velikim slovima, da je Dr. Hans Frank bivsi governor-razbojnik Poljske za vrijeme nazisticke okupacije, koji se sada nalazi pod optuzbom u Nuremburgu kao ratni zlocinac griminalac, primljen u zastitu katolicke crkve. Ista novina je publicirala njegovu sliku u kojoj se isti tako veselo smije, pokazujuci da je njegova savjest sada u miru. Akoli katolicka crkva prima u zastitu ovakove razbojnice onda znamo na kojoj strani katolicka vlast stoji. Ja cu radje ostati izvan zastite katolicke crkve, negoli se uaci u raju sa razbojnikom u koga me katolicka crkva zeli da opremi (op. ured).

* * *

Svecenik Baptiskog Collega u Mancherstru Velika Britanija Kaze: Vatikan dozvoljava i podupire pod zastitom svecenickog plasta politiku, koja radi svim silama, da stvara neprijateljstvo, izmedju V. Britanije i Sovjetskog Saveza.

Takodjer isti pita, zasto vatican radi svim silama, da katolike svih zemalja nadrazuje u mrznji protiv Sovjetskog Saveza i pita, da li je drvodjelac od Nazareta to ucio, u ime kojeg danas mi mnogo zla cinimo?

* * *

Znadesli, da trpezarija svetog oca Pape vrijedi £10,000,000 i da je kupelj u kojem se njegovo sveto tijelo kupa od suhog zlata. Koliko je nevini zrtava palo, dok je ovo sve, sveti otac dobio?

* * *

Mi zelimo Vase dopise i vazna pisma iz domovine, koji tumacu herosku borbu naseg junackog narodu za slobodu. Takodjer izvjestaje nasih org; koji radu za bratsku slogu i jedinstvo Svih Slavena.

* * *

(Svaki onaj koji zeli publikacije pisama iz domovine je ispravno da je i pretplatnik "Vjesnika," op. ured.)

PJESMA MAJCI OD SINA PARTIZANA U LANSIMA FASIZMA

Majko moja, ti si mi daleko
Nakraj sinjeg mora.
Ti, nevidis i ne cujes,
Patnje sina svoga.

Znam, da mislis name, Majko,
Po danu i noci.
Ali neznas Majko,

Da mi mladost vene, u ovoj samoci.

Samo sanjaj, mila Majko,
O sretnome sinu,
Jer ti neznas, Najko,
Za moju sudbinu.

Misli moje, lete k tebi Majko,
Iz samoce ove.
I mole te, da utjesis, Majko,
Tuzno sree moje.

Predaleko si mi mila, Majko,
Da bi mogla znati,
Za vapaje moje,
I utjehu mi dati.

Beskrajno more, djeli nas, Majko,
Od svjezih zagrljaja.
Al jedno snee i jedan mjesec,
Nas, Obasjava!

I samo nate mislim, Majko,
U tuzi svojoj,
I poljubac zarki, saljem tebi,
Majci, miloj, Majci, mojoj.

—TOME MUCALO.

MALO SALE

“Britanski ministar vanjskih posala na putu za Moskvu, sa sesiom na glavi na kome pise,” nastavak tori polici.

Radnik (u dvojbi ga pogleda): Ja se nadam da ces promijenuti sesir Arni. Izgleda da Arni nije cuo!

* * *

“Sedamdeset godisnji starac osudjem na 25 godina zatvora, usklikne! Hvala mnogo gospodine sudce. Nisam ocekivao toliko dugo zivjeti.

* * *

Dva radnika se sreli na ulici.

Jakov: Zdravo Antone, gdje si se zaputio, tako naglo?

Anton: Idjem na rese (konjske utrke).

Jakov: A zasto da tamo gubis vrijeme i novac?

Anton: Novac mi je i onako na teret, osobito kad dodjem u pensiju a vrijeme je 40 sati rada a za ostalo ja placam, dovidjenja (odlazi).

Jakov (govori sam sobom) Ja sam mislio, da sam ja socijalista ali izgleda, da nisam, nego Anton.

* * *

Mudra izreka: Zasto bi govor morao biti zabranjen? Kad i onako vrlo malo ga je vrijedna cuti!

HOUSE BUILDING AND RENTING IN U.S.S.R.

Most of the dwelling houses in the Soviet Union belong to the State, or to co-operatives, or to public organisations. But there are many individuals who own the houses in which they and their families live.

Vacant living accommodation in buildings belonging to the local Soviets is allocated to citizens on instructions issued by the housing department of the Soviet. Houses owned by individuals are entirely at the owners' disposal.

The right of the citizen to occupy certain premises is laid down in the lease or contract drawn up between the lessee as tenant and the lessor. The tenant has the option of renewing the lease when it expires.

Eviction, as a rule, takes place as a result of a court action brought by the interested person or organisation. Legal grounds for the eviction of a tenant without the provision of alternative accommodation may be: the lessee's departure to another permanent place of residence without returning to the lessor the premises formerly occupied; persistent, wanton damage caused to the premises by the lessee or his family; and non-payment of rent over a period of some months. In all other cases where the law permits eviction, the tenant must be provided with suitable alternative accommodation.

Kept for Servicemen

Special arrangements are made to ensure that men called up for military service, or mobilised during wartime, do not lose their homes. In the case of a man living alone, the premises he occupied before being called up are retained in his name, as lessee, throughout the whole period of his military service, and for six months after his discharge, if for any reason he does not return at once to his old home. In the case of a man living with his family before his call-up, the premises remain at the disposal of the family during his absence, and are returned to him on his discharge.

Tenants have the right to exchange premises with other lessees of living quarters, all rights and obligations being transferred to the new lessee.

The provision by organs of the State of housing accommodation for those living in towns and factory settlements makes it possible to guarantee these rights.

Rents in the U.S.S.R. are extremely low, be-

ing charged not for profit, but to recover the cost of building and maintaining the house. They are calculated according to the type of housing, the lessee's salary and the number of his dependants.

The maximum rent payable by factory and office workers is one rouble 32 kopeks per square metre per month. This maximum rent is paid only by people earning a minimum of 420 roubles per month. But an increase in salary over this amount does not lead to an increase in rent.

In calculating rent, only actual "living space" is counted. Kitchens, corridors, bathrooms, cupboards and storerooms are not reckoned as living space.

Serving soldiers are charged a special reduced rent of 80 kopeks per square metre per month.

In a check-up of the budgets of 80 families living in a block of flats in Moscow, it was found that the rent charged amounted to no more than two to five per cent. of the tenants' total income.

Rent is paid monthly in arrears.

The occupation of premises, and the uses to which they are put, are governed by special legislation in each of the constituent Republics of the Soviet Union. This applies particularly to the minimum amount of floor space to be provided per person. The local authorities have the right to raise this standard, but not to reduce it.

Certain categories of tenants have the right to favoured treatment in this respect. Special standards have been introduced for artists, scientists and writers so as to ensure them such living conditions as will enable them to work productively. Tenants who have to work at

home—industrial and economic leaders, doctors, lawyers, etc.—also enjoy the higher standard.

It applies also to tenants whose housing accommodation is a reward for special services rendered (Heroes of the Soviet Union, Heroes of Socialist Labour, State pensioners, etc.), and to persons suffering from ill-health.

The Soviet Government spends considerable sums on building dwelling houses. In the Russian Federative Republic alone, 1,700,000,000 roubles were allocated for the 1945 housing programme. In addition, every effort is made to encourage private building.

A person who wishes to build a house is granted the right to do so by contract with the local Soviet. The right to build includes the right not only to obtain a vacant lot in or near a city, but also to occupy a lot containing unfinished or damaged buildings. Leases of land are granted for 65 years in the case of brick buildings, and for 50 years in the case of wooden buildings.

In the Soviet Union private builders of houses are granted credits by the State bank, and are guaranteed the necessary materials. Persons who obtain loans are under an obligation to invest not less than 30 per cent. of the total cost in the building. This sum, incidentally, may be contributed partly by a man's own labour in building the house. Loans are given for five years at an interest of two per cent. per annum. The right to a building site may be sold or transferred to another person.

All Soviet housing laws aim at protecting the rights of the working people, and at ensuring them the provision by the State, of cheap living accommodation.

—By S. Yerikhonov.

Godisna pretplata za "Vjesnik" jest, 6/- ili polugodisno 3/6. Za ostatak zemlje 7/- godisno.

Adresa: Mr. J. A. McColl, 12 McColl St., Newmarket, Auckland, New Zealand.

Druze prednost:

On je Van s... .. kao pretplatu za "Vjesnik."

Također £. dobrovoljni doprinos za bolji uspjeh i proširenje časopisa.

Ime:

Adresa:

Opomena: Molimo vas da ljudima je možda nezgodno doći do vas i poslati vam pretplatu. Ako je moguće, poslati jednostavnije ako se pošalje pretplata na ime pretplata se bit će zahvaljeno za cijelu svotu, koju dotični pošalje.

Editor and Publisher, J. Alech, 12 McColl St., Newmarket, Auckland, New Zealand

12/10/46

Land Service Primary

21 MAY 1946

POSTMEN